

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 d'abril del 2017.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIERE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per demanda civil formulada mitjançant escrit presentat en data 4-9-2014, la representació processal del Sr. C.A.D., va formular demanda de divorci contra la Sra. J.O.P., posant de manifest substancialment que el seu mandant havia contret matrimoni canònic amb l'adversa el 20-9-1986 a la vila de P. i que de llur unió havien nascut dos fills J. i C., que eren actualment majors d'edat. Que havien cessat llur convivència marital al desembre del 2010 i el 17-7-2013, s'havia dictat sentència de separació matrimonial en el marc dels autes del judici civil de número B-02643/2012. Que el seu fill C. havia decidit estudiar Publicitat i Relacions Públiques a la

ciutat de Barcelona, en una universitat privada, tot i que el seu mandant, degut a les seves modestes possibilitats econòmiques, li havia proposat d'estudiar en una universitat pública de la ciutat de Vic. Que no obstant el fill no havia acceptat dita possibilitat i havia sol·licitat un préstec estudiant prop de l'entitat X., SA. I després d'invocar els fonaments de dret aplicables al cas, la representació processal del Sr. C.A.D. sol·licitava que se seguís el present procediment pels seus tràmits, i en el seu dia es dictés sentència, que declarés:

- la dissolució del matrimoni contret pel seu mandant i la Sra. J.O.P. per causa de divorci;
- la dissolució del règim econòmic matrimonial;
- la improcedència d'establir una pensió compensatòria a càrrec d'un dels consorts;
- l'obligació a càrrec del seu principal de prestar aliments al seu fill major d'edat C. en la suma de 503.-euros mensuals, incrementable en funció de la variació que experimenti el índex de preus al consum, endemés del setanta per cent de les despeses extraordinàries d'aquest i les matrícules en universitats públiques, mentre cursi estudis superiors de forma satisfactòria, havent el fill d'informar cada curs de les característiques i de les matèries cursades i dels resultats obtinguts cada mes de juliol;
- No fer expressa imposició de les costes processals ocasionades.

II.- El dia 2-10-2014, previst per a la pràctica del tràmit de contesta a la demanda, la representació processal de la Sra. J.O.P. va presentar un escrit, mitjançant el quin adduïa que en el marc de l'execució dels autes seguits en demanda de separació matrimonial, s'estaven tramitant dos incidents d'execució, a través dels quals la seva mandant reclamava el pagament d'unes despeses extraordinàries que concernien el fill major C., que no era independent econòmicament. Que a banda dels 500.-euros de pensió d'aliments, el pare refusava de pagar cap altra quantitat per motiu que el fill no s'esforçava suficientment en els estudis i era capritxós.

Que en relació a la declaració de dissolució del vincle matrimonial per causa de divorci, adduïa que la seva mandant no s'hi oposava. No obstant i en quant a la petició que fos modificada la sentència de separació matrimonial en quant a la pensió per aliments establerta a càrrec del pare i a les despeses extraordinàries mostrava el seu desacord. Que el fill s'havia inscrit a l'escola d'estudis superiors i universitaris F., pagant una matrícula per import de 300.-euros i d'universitat de 2.970.-euros, i que compartia pis, havent de sufragar tan sols un quart del preu del lloguer. Que els costos de formació eren raonables i per tant, el fill havia de poder triar en quina universitat volia estudiar. Que el pare tenia ingressos superiors a la mare i era propietari d'una empresa. Que no hi havia oposició en quant als altres pediments de la demanda en relació a la dissolució del règim econòmic matrimonial i a la manca de procedència de fixar una pensió compensatòria.

I després d'haver esgrimit els fonaments de dret que considerava d'aplicació, la representació processal de la Sra. J.O.P. sol·licitava que es dictés sentència, que declarés d'una banda, la dissolució del matrimoni contret per causa de divorci i la dissolució del règim econòmic matrimonial, així com la improcedència de fixar una pensió compensatòria, i que establís d'altra banda que el pare havia de satisfer una pensió per aliments d'un import de 503.-euros, així com el setanta per cent de les despeses extraordinàries i de les matrícules en universitats, mentre cursi estudis superiors amb assoliment satisfactori i no hagi assolit independència econòmica, sense fer expressa imposició de les costes processals ocasionades.

III.- El dia 23-10-2014, s'obrí el judici de proves i les parts litigants van proposar els mitjans probatoris que van creure adients per a acreditar i fer valer les seves pretensions respectives. El dia 8-10-2015 les parts van presentar els respectius escrits de conclusions, insistint en les pretensions formulades, tot i que la representació processal de la part agent va formular

protesta respecte de la pràctica incompleta de les proves A) Tercera Documental Privada C, Segona Documental Pública, apartat E) i C) Tercera Documental Privada D1 de les per ella proposades.

IV.- L'Hble. Batlle va dictar Sentència en data 7-4-2016 i va decidir:

“Primer.- *Que estimant parcialment la demanda formulada per la representació processal del Sr. C.A.D. contra la Sra. J.O.P., he de declarar i declaro la dissolució per causa de divorci del matrimoni canònic que per ells fou contret a la vila de P. el 20 de setembre del 1986.*

Segon.- *Fixar a càrrec del Sr. C.A.D. l'obligació de satisfer uns aliments al seu fill C. per import de 503.-euros mensuals, revisable anyalment segons la variació que experimenti el índex de preus al consum, i a càrrec del Sr. C.A.D. i de la Sra. J.O.P., l'obligació de satisfer les despeses extraordinàries i de les matricules en universitats, en la proporció del setanta per cent i del trenta per cent respectivament, i en concret aquelles despeses derivades dels estudis universitaris cursats a l'Escola d'estudis superiors i universitaris F., sempre i quan cursi dits estudis de forma satisfactòria, i a aquest efecte, haurà d'acreditar a l'inici de cada curs, les característiques i les matèries cursades, així com els resultats obtinguts cada mes de juliol.*

Tercer.- *Oficiar prop del Registre Civil, una volta la present resolució judicial guanyi fermesa, a fi que la persona encarregada del mateix procedeixi a la inscripció del divorci del Sr. C.A.D. i de la Sra. J.O.P.*

Quart.- *No fer especial imposició de les costes judicials ocasionades.”*

V.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal del Sr. C.A.D. i, en virtut dels arguments que exposa en el seu escrit de conclusions de data 17-10-2016, sol·licita substancialment que la sentència recaiguda en primera instància sigui revocada en el sentit de declarar que aniran a càrrec del pare el 70% de les despeses veritablement extraordinàries del seu fill C., amb exclusiu de matrícula i despeses derivades de Universitat Privada i sí de matrícula d'Universitat pública.

Que tanmateix i amb caràcter previ, demanava:

- d'una part que **per a millor proveir** es vulgui oficiar als quatre Notaris del Principat en complement de la prova **Segona.- Documental Pública E.-** per a sol·licitar còpia de les acceptacions d'herència per part de la Sra. J.O.P. dels seus difunts pares .
- d'altra part i novament la prova **Tercera Documental privada D.1** consistent en requerir l'expedient acadèmic del fill Carles.

La representació processal de la part recorreguda, la Sra. J.O.P., va presentar escrit de contesta a les conclusions, en data 7-11-2016, segons el qual s'oposava a l'ensem a la pràctica de les proves sol·licitades per la contrapart. Aquesta part considera que el resultat de la prova **Segona.- Documental Pública E.-** ja consta en l'expedient de separació unit per corda fluixa a les presents actuacions i pel que fa a la prova **Tercera Documental privada D.1** adjunta a l'escrit ans ressenyat els certificats d'aprofitament dels estudis superiors del fill C. del curs escolar 2015-2016.

VI.- Per Aute del M.I. Tribunal Superior de Justícia de data 20-2-2017, aquesta Sala va decidir:

“Primer.- No donar lloc a les pretensions adduïdes pel Sr. C.A.D. i obrant en el seu escrit de conclusions i consistent en què es practiquin les proves Segona.- Documental Pública E.- per a sol·licitar còpia de les acceptacions d'herència per part de la Sra. J.O.P. dels seus difunts pares als quatre notaris del Principat i novament la prova Tercera Documental privada D.1 consistent en requerir l'expedient acadèmic del fill C.

Segon.- Incorporar en autes i a efectes probatoris escaients els certificats d'aprofitament dels estudis superiors del fill C. del curs escolar 2015-2016 adjuntats la representació processal de la Sra. J.O.P. amb el seu escrit de contesta a les conclusions i concedir a la part recurrent el termini de cinc dies per a que si ho considera oportú manifesti el que tingui per convenient al respecte.

Tercer.- Sol·licitar a les parts litigants per a que en el termini de cinc dies indiquin si desitgen celebrar el tràmit de vista oral.”

VII.- Havent donat trasllat del predit aute, les parts van presentar en data 1-3-2017, els seus escrits renunciant al tràmit de vista oral, tot i que la representació processal del Sr. C.A.D. va manifestar:

“Respecte el punt Segon del DECIDEIX remarco que, dissortadament, de la mateixa forma que mare i fill admeten sense embuts que van escollir facultat, vivenda, etc, sense consultar mai el pare que represento ... així el fill ha obviat l'elemental obligació d'informar ni acreditar el meu mandant a l'inici de cada curs, les característiques i les matèries a cursar, ni els resultats assolits al mes de juliol.

El que ha obligat al Sr. C.A.D. a sol·licitar-lo en el curs del procediment obtenint els resultats, que mai les previsions de curs, de forma totalment desfasada (vegi's que és la Sra. J.O.P. i no el fill major d'edat que prescindeix de fer-ho, qui al novembre de l'any 2016 aporta resultats dels cursos 2014-2015 i 2015-2016).”

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- Al marge de la protesta contra la manca de pràctica dels mitjans de prova sol·licitats, la qual ha estat resolta per l'Aute d'aquesta Sala de data 20-02-2017, el recurs interposat es fonamenta en el següent greuge.

Considera que quan es va iniciar el present procediment el fill ja estudiava en una universitat privada elegida per la mare i el fill, sense acord del pare, i es va decidir compartir pis a Barcelona amb dos nois més, per compte d'estudiar a la universitat pública de Vic i viure allí. Manifesta que si es decideix que el pare ha de satisfer el 70% de la matrícula d'una universitat privada escollida capriciosament a esqueses del pare, el fill pensarà que pot fer allò que vol. El respecte envers el pare és incompatible amb eludir l'opinió paterna a l'hora de triar un centre d'estudis. Per tot el que exposa, demana que es modifiqui la sentència recorreguda en el sentit d'incloure com a despesa extraordinària la matrícula en una universitat pública i excloure la matrícula i despeses derivades d'una universitat privada.

II.- Aquesta Sala ja ha tingut ocasió de pronunciar-se respecte del concepte de despeses extraordinàries per entendre com a tals aquelles que resulten imprevisibles i que no poden ésser fixades a priori pels progenitors, atesa la seva eventual producció. Així, difícilment cursar estudis superiors pot integrar aquesta categoria, sinó que formaria part del deure d'aliments pels fills majors d'edat, en la seva vessant formativa. No obstant, el degut respecte al principi dispositiu exigeix cenyir l'estudi del present recurs, al marge de la qualificació referida de la despesa, a si es pot condemnar al pare a abonar el 70% de les despeses de matrícula i derivades d'una universitat privada i solament incloure les d'una universitat pública.

Pel que fa al deure d'aliments envers els fills majors d'edat, aquest Tribunal ha tingut ocasió d'assenyalar que *"Tampoc aquestes al·legacions poden ésser acollides. En primer lloc, la doctrina d'aquest Tribunal Superior, com encertadament reconeix la resolució d'instància, ha reconegut legitimació al progenitor per a reclamar aliments pels fills comuns, majors d'edat, sempre que convisquin amb aquest mentre es reclamen."*

En segon lloc, aquesta Sala considera que dins del contingut dels aliments formen part dels mateixos tot el que és indispensable pel

manteniment, l'habitatge, el vestit i l'assistència mèdica de la persona alimentada, i també les despeses per a la formació si aquesta és menor i per a la continuació de la formació, un cop assolida la majoria d'edat, si no l'ha acabada abans per una causa que no li és imputable, sempre que mantingui un rendiment regular.

En el present cas no és un menor d'edat, de manera que els aliments es presten com un deure derivat de la potestat i on el judici de proporcionalitat entre les necessitats del menor i les possibilitats econòmiques de l'alimentant determinen la seva quantia, sinó que es tracta dels aliments a favor d'un fill major d'edat.

En aquests darrers casos, els aliments inclouen allò que esdevé indispensable pel manteniment, habitatge, vestit i assistència mèdica, així com les despeses de continuació de la formació. Però aquests aliments ja no troben el seu fonament en el deure de la potestat parental, tota vegada que els fills ja són majors d'edat i, per tant, aquesta s'ha extingit.

Pel que es refereix a la formació, que són les despeses que es reclamen en el present procediment, s'ha d'entendre que només s'hauran de seguir abonant quan l'alimentat obté un rendiment regular, mentre que quan l'actitud del fill major d'edat és passiva respecte de la recerca de feina o amb la continuació de la formació, aquesta no procedeix" (STSJ 30-06-2016).

En el cas que ara ens ocupa, els motius de la part recurrent no poden ésser aollits per les raons següents. En primer terme, al tractar-se d'un fill major d'edat, aquest ha de poder decidir on vol cursar els seus estudis superiors i com orientar la seva formació envers la futura incorporació al mercat laboral. Altra cosa diferent, és que efectuada aquesta decisió es pugui obligar al progenitor que no es troba d'acord amb la decisió presa al sufragi de les despeses de matrícula i costos que ocasiona.

En segon terme, el pare argumenta que resulta molt més econòmic cursar els estudis en una universitat pública de Vic i viure allí mentre s'estudia, però en cap cas acredita aquestes al·legacions, de manera que la Sala, i abans el jutjador d'instància, puguin tenir al seu abast les dades oportunes per a poder valorar i ponderar la diferència de cost entre una i altra opció d'estudis. S'ha d'afegir també que tampoc s'al·leguen motius econòmics que impedeixin satisfer el 70% de les despeses de matrícula i derivades per part del pare.

En efecte, resta acreditat a les actuacions que el cost per estudiar a la universitat privada de Barcelona es situa en l'import anyal de 3.270 euros, del qual li correspon al pare l'abonament d'un 70%, alhora que viu a Barcelona amb amics, de manera que abona ¼ part de les despeses d'habitatge. El subvenir a les esmentades despeses no es considera desproporcionat, atès l'aprofitament positiu que consta a les actuacions, i no s'evidencien obstacles econòmics que puguin impedir al progenitor satisfer el 70% d'aquestes, de manera que, per tot el que s'ha argumentat, procedeix la confirmació de la sentència recorreguda.

III.- La desestimació del recurs, malgrat tractar-se d'un procediment de família, al tractar exclusivament sobre l'aspecte patrimonial de la pensió alimentària, justifica la imposició al recurrent de les costes d'aquesta alçada (arg. Codi 7,51,5)

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat per la representació processal del Sr. C.A.D. contra la sentència, de data 7-04-2016, i confirmar íntegrament la seva part decisòria. Procedeix imposar a la part recurrent les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-